

T.C.
SAYIŞTAY BAŞKANLIĞI

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ

2022 YILI SAYIŞTAY DENETİM RAPORU

Eylül 2023

Tel : 90 (312) 295 30 00
Fax : 90 (312) 295 48 00

www.sayistay.gov.tr
sayistay@sayistay.gov.tr

İnönü Bulvarı No: 45
06520 Balgat-Çankaya/ANKARA

İÇİNDEKİLER

1.	KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ.....	1
2.	KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU	5
3.	SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU.....	6
4.	DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI.....	6
5.	İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ	7
6.	DENETİM GÖRÜŞÜ	8
7.	DENETİM BULGULARI	8
8.	EKLER.....	23

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu	2
Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu	2
Tablo 3: 2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi	3
Tablo 4: 2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi	4
Tablo 5: Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Alımlara İlişkin Ödenek ve Harcama Tutarları	9

KISALTMALAR

AHBV : Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

İKN : İhale Kayıt Numarası

KDV : Katma Değer Vergisi

TKYS : Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi

BULGU LİSTESİ

A. Denetim Görüşünün Dayanağı Bulgular

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. Diğer Bulgular

1. Parasal Limitler Dahilindeki Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde %10 Sınırını Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması
2. Emanetler Hesabının Hatalı Olarak Kullanılması
3. Hizmet Alımı Suretiyle Taşıt Edinilmesine İlişkin Usul ve Esaslara Uyulmaması
4. Bir Arada İhale Edilmesi Gereken İşlerin Parçalara Bölmek Suretiyle Temin Edilmesi
5. Kanunda Sayılan Haller Dışında Dolu Kadroya Vekâlet Ettirilmesi ve Vekalet Ettirilen Kişilerin Harcama Yetkilisi ve Gerçekleştirme Görevlisi Olması
6. Üniversitenin Sahip Olduğu Taşıtların Mevzuatta Belirlenen Amaç ve Süre Sınırlarına Uyulmaksızın Başka Bir Kamu İdaresine Tahsis Edilmesi
7. Taşınır Kayıt İşlemlerinin Yürütülmesinde Eksiklikler Bulunması
8. Taşınmazların Cins Tashihiinin Yapılmaması
9. İktisadi İşletme Bünyesinde Faaliyet Gösteren Sosyal Tesislere İlişkin Giderlerin Özel Bütçeden Ödenmesi

1. KAMU İDARESİ HAKKINDA BİLGİ

1.1. Mevzuat ve Görevler

Anayasa'nın 130'uncu maddesinde, çağdaş eğitim-öğretim esaslarına dayanan bir düzen içinde milletin ve ülkenin ihtiyaçlarına uygun insan gücü yetiştirmek amacı ile ortaöğretime dayalı çeşitli düzeylerde eğitim-öğretim, bilimsel araştırma, yayın ve danışmanlık yapmak, ülkeye ve insanlığa hizmet etmek üzere çeşitli birimlerden oluşan kamu tüzelkişiliğine ve bilimsel özerkliğe sahip üniversitelerin Devlet tarafından kanunla kurulması öngörülmüştür.

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 28.03.1983 tarih ve 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu'na 18.05.2018 tarih ve 7141 Sayılı Yükseköğretim Kanunu İle Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 7'inci maddesi ile eklenen ek madde ile kurulmuştur.

Yükseköğretim kurumları için temel mevzuat; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu, 2914 sayılı Yükseköğretim Personel Kanunu, 2809 sayılı Yükseköğretim Kurumları Teşkilatı Kanunu ve 124 sayılı Yükseköğretim Üst Kuruluşları ile Yükseköğretim Kurumlarının İdari Teşkilatı Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'dir.

Yükseköğretimin amaç ve ilkeleri, yükseköğretim kurumlarının ve üst kuruluşlarının teşkilatlanma, işleyiş, görev, yetki ve sorumlulukları ile eğitim-öğretim, araştırma, yayın, öğretim elemanları, öğrenciler ve diğer personel ile ilgili esaslar 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'yla düzenlenmiştir. Söz konusu Kanun'un 12'nci maddesinde yükseköğretim kurumlarının görevleri sayılmış olup bu görevler; toplumun ihtiyaçları, kalkınma planları ilke ve hedeflerine uygun bilimsel eğitim-öğretim, araştırma, yayım ve danışmanlık yapmak, bu ilke ve hedefler doğrultusunda insangücü yetiştirmek, toplumun özellikle sanayileşme ve tarımda modernleşme alanlarında eğitilmesini sağlamak, üretimde artışı sağlayacak uygulamalı çalışmalarda bulunmak, bu amaçla döner sermaye işletmelerini kurmak ve bu faaliyetlerin geliştirilmesine ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak olarak özetlenebilir.

1.2. Teşkilat Yapısı ve İnsan Kaynakları

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesinin akademik yapısında rektörlük, senato, fakülte dekanlıkları, yüksekokul, enstitü, uygulama ve araştırma merkez müdürlükleri bulunmakta, idari yapısında ise üniversite yönetim kurulu, genel sekreterlik, daire başkanlıkları, hukuk

müşavirliği ve müdürlükler yer almaktadır.

Üniversitenin üst yöneticisi olan Rektör Cumhurbaşkanlığı tarafından, dekanlar ise Yükseköğretim Kurulunca atanmaktadır.

Üniversite bünyesinde; 9 fakülte, 3 yüksekokul, 1 enstitü, 4 meslek yüksekokulu 1 Konservatuvar ve 30 uygulama ve araştırma merkezi bulunmaktadır.

Üniversitede 2022 yıl sonu itibarıyla kadrolu akademik, idari (sözleşmeli idari personel dahil) ve işçi personel toplamı 1859 'dur. Ayrıca Üniversitede 4 yabancı uyruklu akademik personel çalışmaktadır.

Akademik ve idari personelin sınıf, unvan ve kadro dağılım bilgileri Tablo 1 ve 2'de yer almaktadır.

Tablo 1: Akademik Personel Kadro Durumu

Unvan	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Profesör	315	70	385
Doçent	183	100	283
Doktor öğretim üyesi	236	118	354
Öğretim görevlisi	153	77	230
Araştırma görevlisi	205	106	311
Toplam	1092	471	1563

Tablo 2: İdari Personel Kadro Durumu

Hizmet Sınıfı	Dolu Kadro Sayısı	Boş Kadro Sayısı	Toplam Kadro Sayısı
Genel İdari Hizmetler Sınıfı	290	265	555
Sağlık Hizmetleri Sınıfı	-	18	18
Avukatlık Hizmetleri Sınıfı	2	2	4
Eğitim-Öğretim Hizmetleri Sınıfı	-	-	-
Teknik Hizmetler Sınıfı	31	56	87
Yardımcı Hizmetler Sınıfı	22	37	59
Sözleşmeli	156	19	175
İşçi	266	73	339
Toplam	767	470	1237

Üniversitenin bağlı olduğu kurum Yükseköğretim Kurulu, ilgili olduğu kurumlar ise Milli Eğitim Bakanlığı ile Hazine ve Maliye Bakanlığıdır.

1.3. Mali Yapı

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli II sayılı cetvelin, (A) "Özel Bütçeli İdareler" bölümünde yer alan Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi, Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile verilen hazine yardımı ve öz gelirlerini kullanarak giderlerini finanse etmektedir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu ile 366.004.000,00 TL ödenek tahsis edilen Üniversite bütçesine yıl içinde 285.187.515,93 TL ödenek eklenmiş ve toplam ödenek 651.191.515,93 TL'ye ulaşmış olup ödeneğin % 93,94'ü olan 611.748.237,19 TL kullanılmıştır.

İdarenin ekonomik sınıflandırma açısından 2022 yılına ait ödenek dağılımı ve yıl sonu harcama gerçekleştirmelerine ilişkin tablo aşağıdadır.

Tablo 3:2022 Yılı Bütçe Giderleri Ödenek ve Gerçekleşmesi

	Ödenek (1)	Gerçekleşme (2)	Gerçekleşme (2/1)
	(TL)		(%)
01-Personel Giderleri	403.671.977,00	400.846.437,42	99,30
02-Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	58.532.610,00	57.277.896,52	97,86
03-Mal ve Hizmet Alımı Giderleri	87.323.918,03	73.042.531,56	83,65
05-Cari Transferler	15.380.880,00	14.629.888,35	95,12
06-Sermaye Giderleri	86.282.130,90	65.951.483,34	76,44
07-Sermaye Transferleri	0,00	0,00	0,00
Toplam	651.191.515,93	611.748.237,19	93,94

2022 yıl sonu itibarıyla bütçe giderleri 611.748.237,19 TL olarak gerçekleşmiştir. Bütçenin %93,94'ü kullanılmıştır. Personel giderlerinde 403.671.977,00 TL ödeneğin 400.846.437,42 TL'si, sosyal güvenlik kurumlarına devlet primi giderlerinde 58.532.610,00 TL ödeneğin 57.277.896,52 TL'si, mal ve hizmet alımı giderlerinde 87.323.918,03 TL ödeneğin 73.042.531,56 TL'si, cari transferlerde 15.380.880,00 TL ödeneğin 14.629.888,35 TL'si, sermaye giderlerinde 86.282.130,90 TL ödeneğin 65.951.483,34 TL'si harcanmıştır.

Üniversite tarafından 2022 yılında; Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu, Erasmus, Mevlana ve Farabi Değişim Programı, Kalkınma Ajansı destekleri ile Avrupa Birliği hibelerinden toplam 4.910.123,29 TL bütçe dışı kaynak kullanılmıştır.

2022 yılı bütçesine göre tahmin edilen bütçe geliri 571.000.000,00 TL olan Üniversitenin, yıl sonunda gerçekleşen net bütçe geliri 610.703.286,25 TL'dir.

2022 yılı bütçe gelirleri tahmin ve gerçekleşme bilgileri Tablo 4'te yer almaktadır.

Tablo 4:2022 Yılı Bütçe Gelir Tahmin ve Gerçekleşmesi

	Gelir Tahmini (1)	Gerçekleşen (2)	Gerçekleşme Oranı (2/1)
	(TL)		(%)
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	9.000.000,00	8.806.062,25	97,85
Alınan Bağış ve Yardım ile Özel Gelirler	550.000.000,00	586.941.089,00	106,72
Diğer Gelirler	12.000.000,00	15.165.654,56	126,38
Sermaye Gelirleri	0,00	0,00	0,00
Toplam	571.000.000,00	610.912.805,81	106,99
Gelirlerden Red ve İadeler (-)	0,00	209.519,56	0,00
Net Toplam	571.000.000,00	610.703.286,25	106,95

2022 yılında net 610.703.286,25 TL bütçe geliri elde edilmiştir.

Dönem faaliyet geliri 637.267.619,01 TL, gelirlerden indirim, iade ve iskonto toplamı 209.519,56 TL ve faaliyet gideri 651.592.230,12 TL olan Üniversite, 2022 yılını 14.534.130,67 TL olumsuz faaliyet sonucu ile tamamlamıştır.

Üniversite özel bütçesi dışında bulunan;

-Döner Sermaye İşletmesinin 2022 yılı gelir toplamı 7.039.676,56 TL, gider toplamı 5.293.549,90 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem 1.746.126,66 TL kâr ile tamamlanmıştır.

-Sosyal Tesisin/İktisadi İşletmenin 2022 yılı gelir toplamı 2.436.640,38 TL, gider toplamı 2.053.554,80 TL olarak gerçekleşmiş ve dönem sonu 383.085,58 TL kâr ile tamamlanmıştır.

1.4. Muhasebe ve Raporlama Sistemi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 49'uncu maddesi gereğince genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde uygulanacak muhasebe ve raporlama standartları, uluslararası standartlara uygun olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı bünyesinde; Sayıştay Başkanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı ve diğer ilgili kuruluş temsilcilerinin katılımıyla oluşturulacak olan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenmektedir. Dolayısıyla genel yönetim kapsamında olan üniversitelerin muhasebe ve raporlama standartları Kurul tarafından belirlenen kurallara tabidir. Kamu İdaresi ayrıca adı geçen Kanun'un 80'inci maddesinin Hazine ve Maliye Bakanlığına verdiği yetkiye istinaden Bakanlığın hazırladığı düzenlemelere tabi olup bu kapsamda çıkarılan Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ndeki muhasebe ilkeleri ile hesap planını kullanmakta, mali tabloları

hazırlamakta ve Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği hükümlerine göre mali işlemlerini muhasebeleştirmektedir.

Özel bütçeli bir idare olan Üniversitede, tahakkuk esaslı muhasebe sistemi kullanılmaktadır. Üniversitenin muhasebe işlemleri Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliği'ne tabi olarak Hazine ve Maliye Bakanlığının Bütünleşik Mali Kontrol Yönetim Sistemi Web Tabanlı Otomasyon Sistemi üzerinden yürütülmektedir.

Kamu İdaresi Hesaplarının Sayıştaya Verilmesi ve Muhasebe Birimleri ile Muhasebe Yetkililerinin Bildirilmesi Hakkında Usul ve Esaslar'ın 5'inci maddesi gereğince hesap dönemi sonunda Sayıştaya gönderilmesi gereken defter, tablo ve belgelerden denetime sunulanlar aşağıda sayılmakta olup denetim, bunlar ile Usul ve Esaslar'ın 8'inci maddesinde yer alan diğer belgeler dikkate alınarak yürütülüp sonuçlandırılmıştır.

- Birleştirilmiş veriler defteri,
- Geçici ve kesin mizan,
- Bilanço,
- Faaliyet sonuçları tablosu,
- Öz kaynak değişim tablosu,
- Bütçelenen ve gerçekleşen tutarların karşılaştırma tablosu,
- İdare taşınır mal yönetimi ayrıntılı hesap cetveli ile idare taşınır mal yönetim hesabı icmal cetveli.

Denetim görüşü, kamu idaresinin tabi olduğu geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki temel mali tablolarından olan bilanço ve faaliyet sonuçları tablosuna verilmiştir.

2. KAMU İDARESİNİN SORUMLULUĞU

Denetlenen kamu idaresinin yönetimi, tabi olduğu muhasebe standart ve ilkelerine uygun olarak hazırlanmış olan mali rapor ve tabloların doğru ve güvenilir bilgi içerecek şekilde zamanında Sayıştaya sunulmasından, bir bütün olarak sunulan bu mali tabloların kamu idaresinin faaliyet ve işlemlerinin sonucunu tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir olarak yansıtmasından ve ister hata isterse yolsuzluktan kaynaklansın bu mali rapor ve tabloların önemli hata veya yanlış beyanlar içermemesinden; kamu idaresinin gelir, gider ve malları ile

bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğundan; mali yönetim ve iç kontrol sistemlerinin amacına uygun olarak oluşturulmasından, etkin olarak işletilmesinden ve izlenmesinden, mali tabloların dayanağını oluşturan bilgi ve belgelerin denetime hazır hale getirilmesinden ve sunulmasından sorumludur.

3. SAYIŞTAYIN SORUMLULUĞU

Sayıştay, denetimlerinin sonucunda hazırladığı raporlarla denetlenen kamu idarelerinin mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek, mali rapor ve tablolarının güvenilirliğine ve doğruluğuna ilişkin görüş bildirmek, gelir, gider ve malları ile bunlara ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmekle sorumludur.

4. DENETİMİN DAYANAĞI, AMACI, YÖNTEMİ VE KAPSAMI

Denetimlerin dayanağı; 6085 sayılı Sayıştay Kanunu, uluslararası denetim standartları, Sayıştay ikincil mevzuatı ve denetim rehberleridir.

Denetimler, kamu idaresinin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygunluğunu tespit etmek ve mali rapor ve tablolarının kamu idaresinin tüm faaliyet ve işlemlerinin sonucunu doğru ve güvenilir olarak yansıttığına ilişkin makul güvence elde etmek ve mali yönetim ve iç kontrol sistemlerini değerlendirmek amacıyla yürütülmüştür.

Kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile bunları oluşturan hesap ve işlemlerinin doğruluğu, güvenilirliği ve uygunluğuna ilişkin denetim kanıtı elde etmek üzere yürütülen denetimler; uygun denetim prosedürleri ve tekniklerinin uygulanması ile risk değerlendirmesi yöntemiyle gerçekleştirilmiştir. Risk değerlendirmesi sırasında, uygulanacak denetim prosedürlerinin tasarlanmasına esas olmak üzere, mali tabloların üretildiği mali yönetim ve iç kontrol sistemleri de değerlendirilmiştir.

Denetimin kapsamını, kamu idaresinin mali rapor ve tabloları ile gelir, gider ve mallarına ilişkin tüm mali faaliyet, karar ve işlemleri ve bunlara ilişkin kayıt, defter, bilgi, belge ve verileri (elektronik olanlar dâhil) ile mali yönetim ve iç kontrol sistemleri oluşturmaktadır.

Bu hususlarla ilgili denetim sonucunda denetim görüşü oluşturmak üzere yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmiştir.

5. İÇ KONTROL SİSTEMİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ

Kontrol Ortamı Standartları

Kurum organizasyon yapısı içerisinde görev, yetki ve sorumluluklar ile yetki devirleri ve sınırları tam ve açık bir şekilde belirlenip yazılı hale getirilmiştir. Kamu görevlileri etik davranış ilkeleri ile ilgili eğitim ve bilgilendirme çalışmaları yeterlidir. Personelin işe alınması, yer değiştirmesi, görevde yükselmesi, yeterlilik-performans değerlendirmesi ile disiplin hükümlerine yönelik insan kaynakları politikası tam olarak belirlenmiş ve kurum çalışanlarına duyurulmuştur. Bütün birimler için hassas görevlere ilişkin prosedürler belirlenmemiştir.

Risk Değerlendirme Standartları

Stratejik Plan, zamanında yayımlanmış ve içerik açısından mevzuata uygundur. Performans programı içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmış ve zamanında yayımlanmıştır. İdare hiçbir iç kontrol riski belirlememiştir. Risklerin değerlendirilmesine yönelik herhangi bir çalışma yapmamıştır.

Kontrol Faaliyetleri Standartları

İdare tarafından yetkileri belirlemek amacıyla iş akış süreçleri hazırlanmış ve personele duyurulmuştur. Yetki devirleri mevzuata uygun yapılmıştır. İdarede yapılan görevlendirmelerde “görevler ayrılığı” ilkesine uyulmuştur. Kurum tarafından risklerin belirlenmesi çalışmaları devam ettiğinden risklerin kabul edilebilir düzeye indirilmesine yönelik kontrol faaliyetleri ve sorumluları belirlenmemiştir. Ön mali kontrol sisteminin, İç Kontrol ve Ön Mali Kontrole İlişkin Usul ve Esaslara uygun olarak kurulmuştur. Kamu idaresinin ön mali kontrol yönergesi mevcuttur.

Bilgi ve İletişim Standartları

İdare faaliyet raporu içerik olarak mevzuata uygun hazırlanmış ve kurumun web sitesinde yayınlanmıştır. İdarenin Kamu İç Kontrol Standartlarına uyum Eylem Planı mevcuttur ve içerik olarak Kamu İç Kontrol Standartları Tebliği'ne uygundur.

İzleme Standartları

İdarenin tüm birimleri tarafından iç kontrol sistemi, yılda en az bir kez değerlendirilmekte ve değerlendirme sonuçları İç Kontrol İzleme ve Yönlendirme Kuruluna raporlanmaktadır. Kamu İdaresinde iç denetim birimi kurulmamıştır.

6. DENETİM GÖRÜŞÜ

Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi 2022 yılına ilişkin yukarıda belirtilen ve kamu idaresi tarafından sunulan geçerli finansal raporlama çerçevesi kapsamındaki mali rapor ve tablolarının tüm önemli yönleriyle doğru ve güvenilir bilgi içerdiği kanaatine varılmıştır.

7. DENETİM BULGULARI

Raporda yer alan bulgular, denetimler sonucunda tespit edilen hususlara kamu idaresi tarafından verilen cevapların değerlendirilmesi suretiyle düzenlenmiştir.

A. DENETİM GÖRÜŞÜNÜN DAYANAĞI BULGULAR

Herhangi bir denetim bulgusu tespit edilmemiştir.

B. DİĞER BULGULAR

Bu bölümde, mali rapor ve tablolara verilen görüş ile ilgili olmayan bulgular yer almaktadır.

BULGU 1: Parasal Limitler Dahilindeki Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde %10 Sınırını Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması

Üniversite tarafından doğrudan temin ve pazarlık usulü için belirlenen limitler kapsamında yapılan alımlarda 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nda öngörülen %10 sınırının aşıldığı ancak bunun için Kamu İhale Kurulundan uygun görüş alınmadığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 21'inci maddesinde satın alma usullerinden pazarlık usulü ve türleri açıklanmış, birinci fıkranın (f) bendinde 2022 yılı için yaklaşık maliyeti 728.072,00 TL'ye kadar olan mal ve hizmet alımlarının bu usulle gerçekleştirilebileceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanun'un 22'nci maddesinde; ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile alım yapılabileceği açıklanmış ve ilgili maddenin birinci fıkrasının (d) bendinde büyükşehir belediyesi sınırları dâhilindeki idarelerin 2022 yılı için 218.395,00 TL'ye kadar olan ihtiyaçlarını bu bent kapsamında temin edebileceği belirtilmiştir.

Aynı Kanun'un 62'nci maddesinde ise; idarelerce uyulması gereken diğer kurallar belirtilmiştir. İlgili maddenin birinci fıkrasının (1) bendinde, yukarıda bahsedilen 21 ve 22'nci

madde için belirtilen limitler kapsamında yapılacak harcamaların yıllık toplamının, idarelerin bütçelerine bu amaçla konulacak ödeneklerin %10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadıkça aşamayacağı belirtilmiştir.

31.12.2020 tarih ve 31351 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 01.01.2021 tarihinde yürürlüğe giren 4734 Sayılı Kamu İhale Kanununun 62'nci Maddesinin (I) Bendi Kapsamında Yapılacak Başvurulara İlişkin Tebliğ'de, Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendinin nasıl uygulanacağı "Genel esaslar" başlıklı 4'üncü maddede düzenlenmiştir. Buna göre Kanunun 21'inci maddesinin (f) bendi ve 22'inci maddesinin (d) bendine göre ihtiyaçların temininde, bütçe sahibi olan kamu idarelerinin yıllık bütçelerine bu amaçla konulan toplam ödenek tutarını dikkate almaları; %10 oranını ise mal alımı, hizmet alımı veya yapım işleri için bütçelerine bu amaçla konan yıllık toplam ödenekleri üzerinden her biri için ayrı ayrı hesaplamaları gerekmektedir. Ayrıca %10 oranının aşılmaması için idareler tarafından takip edilmeli, söz konusu oranının aşılabileceğinin anlaşılması halinde Kamu İhale Kuruluna başvuru yapılmalıdır. Ayrıca Tebliğ'de oran aşıldıktan sonra yapılan başvuruların Kurulca reddedileceği belirtilmiştir.

Anılan Tebliğ'in "Başvuru işlemleri" başlıklı 5'inci maddesinde ise; başvuru işlemlerinin ne şekilde yapılacağına ilişkin düzenlemelere yer verilmiştir.

Yapılan denetimlerde, Üniversite tarafından 21/f ve 22/d maddeleri kapsamında yapılan harcamaların mali yıl içinde takip edilmediği, aşağıdaki tabloda görüleceği üzere doğrudan temin ve pazarlık usulünün kullanıldığı mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinde mevzuatta belirtilen %10'luk limitin Kamu İhale Kurumuna başvuru yapılmaksızın aşıldığı tespit edilmiştir.

Tablo 5:Parasal Limitler Dahilinde Yapılan Alımlara İlişkin Ödenek ve Harcama Tutarları

Alım Türü	Toplam Bütçe Ödenegi (TL)	Bütçe Ödeneginin %10'u (TL)	21/f ve 22/d Uyarınca Yapılan Harcama Toplamı (TL)	Sınırı Aşan Tutar (TL)
Mal Alımları	90.746.701,00	9.074.670,10	18.216.485,43	9.141.815,33
Hizmet Alımları	12.292.400,00	1.229.240,00	6.559.982,17	5.330.742,17
Yapım İşleri	55.302.730,90	5.530.273,09	5.838.367,20 (sadece 22/d uyarınca)	308.094,11

4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 60'ıncı maddesinde "... 5 inci maddede belirtilen

ilkelere ve 62 nci maddede belirtilen kurallara aykırı olarak ihaleye çıkılmasına izin verenler ve ihale yapanlar hakkında da yukarıda belirtilen müeyyideler uygulanır” denilerek, ihale yetkilisi ile ihale komisyonlarının başkan ve üyeleri ile ihale işlemlerinden sözleşme yapılmasına kadar ihale sürecindeki her aşamada görev alan diğer ilgililerin; Kanununun temel ilkeleri ve ilgili maddelerde belirlenen kurallara uymasının önemine vurgu yapılmıştır.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin yeni bir takip sistemi kurulduğunu ifade etmiştir.

Bu çerçevede, kamu idarelerinin ihtiyaçlarının temininde mevzuata uyulmasında azami özen gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 2: Emanetler Hesabının Hatalı Olarak Kullanılması

Kamu idaresi banka hesaplarına yatan alacakların öncelikle 333 Emanetler Hesabına kaydedildiği, ilgili borç ve alacak hesaplarının ise yıl içinde veya ertesi yıl kullanıldığı, yapılan bu kayıtlar nedeniyle ilgili ana hesapların sağlıklı bir şekilde denetlenmeye elverişli olmadığı görülmüştür.

İdarenin banka hesaplarına; eğitim-öğretim geliri (harç, sınav başvuru ücretleri, yabancı öğrenci kayıt ücreti), kiraya verilen taşınmazların elektrik ve su tahsilatı ile kira geliri veya bir alacağın (Kişi borcu) tahsilatı olarak gelen veya yatırılan paraların 102 Banka Hesabına borç, ilgili hesaplara alacak kaydedilmesi gerekmekte olup 333 Emanetler Hesabının kullanımı ancak, emanet olarak alınan yabancı kaynakların izlenmesi için, yani mahiyeti belli olmayan tutarlar için mümkündür.

Kamu İdaresi muhasebe birimi tarafından, banka hesaplarına yatan nakit öncelikle 333 Emanetler Hesabına alacak kaydedilerek Banka Hesabına girişi sağlanmakta, sonrasında ise asıl hesaplar olan faaliyet, bütçe ve alacak hesaplara emanet hesaptan çıkış yapılarak kayıtlar tamamlanmaktadır.

Ancak bu uygulama ile asıl işlemlere ait kayıt ve belgelere ulaşmak zorlaştırıldığı gibi bazen imkânsızlıklar da oluşabilmekte, dolayısıyla muhasebenin temel kavramlarından olan muhasebe kayıtlarının gerçek durumu yansıtan ve usulüne uygun olarak düzenlenmiş belgelere dayandırılması esası ihlal edilmektedir.

2023 yılına devreden tutarlara ilişkin kayıtlara bakıldığında; 600 Harç Gelirleri, 600 Diğer Gelirler, 600 Diğer Taşınmaz Kira Gelirleri hesaplarını ilgilendiren tahsilatlar olduğu

halde Emanetler Hesabında kayıtların kaldığı görülmektedir. Emanetler Hesabına özellikle faaliyet gelirlerini ve bütçe gelirlerini ilgilendiren pek çok kaydın yapılması, Kamu İdaresinin bir yıllık mali işlemlerinin yansımaları olan faaliyet sonuçları tablosu ile bilançosunun güvenilirliğini zedelemektedir.

Kamu idaresince, bulguda tespit edilen hususlara ilişkin olarak gerekli işlemlere başlanıldığı belirtilmiştir.

İdarenin muhasebenin “Dönemsellik” ilkesini sağlayacak bir sistem kurarak yılı faaliyet gelirlerini etkileyen tutarları emanet hesaplarda bekletmemesi gerekmektedir.

BULGU 3: Hizmet Alımı Suretiyle Taşıtların Edinilmesine İlişkin Usul ve Esaslara Uyulmaması

Üniversite tarafından hizmet alımı suretiyle kiralaması yapılan araçlara ilişkin ihalenin Teknik Şartnamesi’nde yerli muhteva oranını karşılamayan araç özelliklerine yer verildiği ve söz konusu özellikteki araçların kiralama işleminin yapıldığı tespit edilmiştir.

237 sayılı Taşıtlar Kanunu’nun 10’uncu maddesinin beşinci fıkrasında bu Kanun kapsamında edinilecek taşıtların menşei, silindir hacimleri ve diğer niteliklerini belirlemeye ve sınırlamalar getirmeye Cumhurbaşkanı’nın (eski haliyle Bakanlar Kurulu) yetkili olduğu hükme bağlanmıştır. Bu hükme istinaden çıkarılan 2014/6425 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı’nın Hizmet Alımı Suretiyle Taşıtların Edinimi başlıklı 2’nci maddesinde, hizmet alımı suretiyle edinilecek taşıtların menşei ve silindir hacimleri hakkında 1’inci madde hükümlerinin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

Aynı Bakanlar Kurulu Kararı’nın 30.10.2018 tarih ve 261 karar numaralı Cumhurbaşkanı Kararı ile değiştirilen 1’inci maddesinin birinci fıkrasında ise; 05.01.1961 tarihli ve 237 sayılı Taşıtlar Kanunu’na ekli (1) sayılı Cetvelde ve son iki sırasında belirtilenler hariç olmak üzere (2) sayılı Cetvelde yer alan makamlar ile güvenlik önlemleri (zırhlı) araçlar, koruma altına alınanlarla ilgili yönetmelik hükümlerine göre tahsis olunanlar, Cumhurbaşkanlığına bağlı başkanlıklar ve idarelerin yurt dışı teşkilatları için yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıtlar edinilebileceği, bunların dışında hibe dâhil her ne suretle olursa olsun yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıtlar edinilemeyeceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca birinci fıkra kapsamındaki makam ve hizmetler hariç olmak üzere, edinilecek binek veya station-wagon cinsi taşıtların silindir hacimlerinin 1.600 cc’yi geçmeyeceği, yerli muhteva oranı %50’nin altında kalan taşıtların yabancı menşeli sayılacağı ifade edilmiştir.

Dolayısıyla üniversitelerin (2) sayılı cetvelde yer alan rektör makam araçları hariç olmak üzere yabancı menşeli binek veya station-wagon cinsi taşıt edinmesi ve edinilecek binek veya station-wagon cinsi taşıtların silindir hacimlerinin 1.600 cc'yi geçmesi hukuken mümkün görünmemektedir.

2021/672246 İKN'li "Araç Kiralama Hizmet Alım İşi"ne ait Teknik Şartname'nin 3.1'inci maddesinde; kiralanacak 5 adet hizmet aracının teknik özelliklerine yer verilmiştir. Buna göre; en az 2020 model, 1461 cc ile 1599 cc arasında motor silindir hacimli, dizel yakıtlı, otomatik şanzumanlı ve en az %50 oranında yerli muhteva oranı olan araçların idareye sunulması gerekmektedir. 5.4'üncü maddesinde ise; Şartname ekinde yer alan "EK-1 Araçların Teknik Şartnameye Uygunluk Formu"nun imzalı ve kaşeli olarak sözleşme ekinde idareye sunulacağı belirtilmiştir

Yapılan denetimlerde Şartname'de belirtilen özelliklerin tamamını karşılayan bir araç modelinin Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından yayımlanan "Türkiye'de Üretilen Motorlu Araç Yerli Katkı Oranları" listesinde yer almadığı görülmüş olup, istekli tarafından ihale konusu işte kullanılacak araç ruhsatları incelendiğinde de bahse konu araçların Şartname'de belirtilen model, motor hacmi, yakıt ve şanzuman tipi özelliklerini karşıladığı ancak asgari yerli muhteva oranını karşılamadığı tespit edilmiştir. Ayrıca yüklenici, yukarıda belirtilen "EK-1 Araçların Teknik Şartnameye Uygunluk Formu"nu da imzalı ve kaşeli olarak sözleşme ekinde idareye sunmamıştır.

Dolayısıyla kamu idaresi tarafından hazırlanan ihale dokümanı mevzuat hükümlerine aykırı olarak hazırlandığı açıktır. Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup, söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığını ve yapılan yeni araç kiralama ihalesinde söz konusu hatanın düzeltildiğini ifade etmiştir.

Sonuç olarak, sözü edilen mevzuat sınırlamalarına uyulması, ihalede şeffaflığı ve rekabeti artıracak gibi kamu kaynaklarının da daha ekonomik kullanılmasına katkı sağlayacaktır.

BULGU 4: Bir Arada İhale Edilmesi Gereken İşlerin Parçalara Bölmek Suretiyle Temin Edilmesi

Üniversite İdari Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından, 2022 yılı içerisinde "Araç Kiralama Hizmet Alımı" ihalesi kapsamında 5 adet binek araç 12 aylığına kiralanmasına karşın aynı yıl içerisinde 2 farklı doğrudan temin ile toplam 276.000,00 TL tutarında altışar aylık araç

kiralaması yapıldığı görülmüştür.

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun "Temel ilkeler" başlıklı 5'inci maddesinde; aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olmadığı sürece mal alımı, hizmet alımı ve yapım işleri bir arada ihale edilemeyeceği, eşik değerlerin altında kalmak amacıyla da aralarında doğal bir bağlantı olan mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin kısımlara bölünemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

Anılan Kanun'un "Doğrudan temin" başlıklı 22'inci maddesinin (d) bendinde; büyükşehir belediyesi sınırları dahilinde bulunan idarelerin, 2022 yılı için 218.395,00 TL'yi aşmayan ihtiyaçlarını ilân yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulü gerçekleştirebileceği belirtilmiştir.

Kamu İhale Genel Tebliği'nin "4734 sayılı Kanunun 22 nci maddesinin (d) bendi gereğince ihtiyaçların temini" başlıklı 22.5'inci maddesinde; açık ihale usulü ile temini gereken ihtiyacın, Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendi için öngörülen parasal sınırların altında kalacak şekilde, adet bazında veya aynı ihale konusu içinde yer alabilecek nitelikteki mal ve hizmet alımları ile yapım işlerinin, kalemlere veya gruplara bölünmek suretiyle doğrudan temin usulü ile gerçekleştirilmesinin, Kanun'un temel ilkelerine aykırılık teşkil ettiği, dolayısıyla bu yöndeki uygulamaların sorumluluk doğuracağı ifade edilmiştir.

Yapılan denetimlerde; Üniversite İdari ve Mali İşler Daire Başkanlığı tarafından 2022 yılı içerisinde hizmetin temin edilebilmesi için, toplam 384.000,00 TL sözleşme bedelli, 2021/672246 İKN'li ihale ile 12 ay süreli 5 adet binek adet araç için kiralama işleminin yapıldığı görülmüştür.

Ayrıca aynı birim tarafından, 2022 yılının ilk ve ikinci 6 ayı için ayrı ayrı olmak üzere, sırasıyla 108.000,00 TL ve 168.000,00 TL tutarlarındaki iki farklı doğrudan temin ile birer araçlık kiralama işleminin yapıldığı tespit edilmiştir. Söz konusu doğrudan teminler aynı aracın kiralınması için yapılmıştır.

Aynı aracın kiralınması için iki farklı doğrudan temin ile gerçekleştirilen KDV hariç toplam 276.000,00 TL tutarındaki harcamanın, Kanun'da Üniversite için belirlenen 218.395,00 TL'lik doğrudan temin limitini aştığı açıktır. Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, mevcut durumda bir araç kiralama ihalesi varken, ayrıca farklı 1 adet araç

için Kanun'da belirlenen parasal limitin altında kalmak amacıyla parçalara bölmek suretiyle iki farklı doğrudan temin yapılması, Kanun'un 5'inci maddesinde yer alan temel ilkelere aykırılık teşkil etmektedir.

BULGU 5: Kanunda Sayılan Haller Dışında Dolu Kadroya Vekâlet Ettirilmesi ve Vekalet Ettirilen Kişilerin Harcama Yetkilisi ve Gerçekleştirme Görevlisi Olması

Üniversitenin çeşitli birimlerinde, 657 sayılı Kanun'da sayılan haller dışında dolu kadroya vekâlet ettirilen kişilerin aynı zamanda harcama yetkililiği ve gerçekleştirme görevlisi görevlerini yaptıkları tespit edilmiştir.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 86'ncı maddesinin "Vekâlet görevi ve aylık verilmesinin şartları" başlıklı 86'ncı maddesinde; memurların kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması veya görevden uzaklaştırma nedenleriyle işlerinden geçici olarak ayrılmaları halinde yerlerine kurum içinden veya diğer kurumlardan veya açıktan vekil atanabileceği hüküm altına alınmıştır.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Tanımlar" başlıklı 3'üncü maddesinin (k) bendinde, kamu idaresi bütçesinde ödenek tahsis edilen ve harcama yetkisi bulunan birim harcama birimi olarak tanımlanmıştır. Aynı Kanun'un 31'inci maddesinde bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst yöneticisinin harcama yetkilisi olduğu ifade edilmiştir. "Harcama talimatı ve sorumluluk" başlıklı 32'nci maddesinde ise; bütçeden harcama yapılabilmesi harcama yetkilisinin, harcama talimatı vermesine bağlanmıştır. Ayrıca "Giderin gerçekleştirilmesi" başlıklı 33'üncü maddesinde; gerçekleştirme görevlilerinin, harcama talimatı üzerine; işin yaptırılması, mal veya hizmetin alınması, teslim almaya ilişkin işlemlerin yapılması, belgelendirilmesi ve ödeme için gerekli belgelerin hazırlanması görevlerini yürüttükleri ve bu kişilerin bu Kanun çerçevesinde yapmaları gereken iş ve işlemlerden sorumlu olduğu belirtilmiştir.

Kanun'un "Hesap verme sorumluluğu" başlıklı 8'inci maddesine göre ise her türlü kamu kaynağının elde edilmesi ve kullanılmasında görevli ve yetkili olanlar, kaynakların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak elde edilmesinden, kullanılmasından, muhasebeleştirilmesinden, raporlanmasından ve kötüye kullanılmaması için gerekli önlemlerin alınmasından sorumludur ve yetkili kılınmış mercilere hesap vermek zorundadır.

5018 sayılı Kamu Malî Yönetim ve Kontrol Kanunu'nun "Harcama yetkisi ve yetkilisi" başlıklı 31'inci maddesinde ise "Bütçeyle ödenek tahsis edilen her bir harcama biriminin en üst

yöneticisi harcama yetkilisidir.” denilerek harcama yetkilisinin tanımı yapılmıştır.

İç Kontrol Ve Ön Malî Kontrole İlişkin Usul ve Esaslar’ın “Ön mali kontrol süreci” başlıklı 12’nci maddesinde; ödeme emri belgesini düzenlemekle görevli olan gerçekleştirme görevlisinin, harcama yetkilisi tarafından yardımcıları veya hiyerarşik olarak kendisine en yakın üst kademe yöneticileri arasından seçilecek kişilerden olması gerektiği belirtilmiştir.

Mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde, dolu olan kadrolara sadece 657 sayılı Kanun’da sayılan hallerin oluşması durumunda vekil atanabileceği ve harcama yetkililiği ve gerçekleştirme görevlisi görevlerinin de kadroyu işgal eden kişi tarafından kullanılacağı anlaşılmaktadır.

Yapılan denetimlerde, Üniversitede izin, geçici görev, disiplin cezası veya görevden uzaklaştırma olmaksızın dolu olan genel sekreter, meslek yüksekokulu sekreteri, fakülte sekreteri ve konservatuvar sekreteri kadrolarına başka memurların görevlendirildiği, söz konusu kadroya ait görevin sürekli ve düzenli olarak bu kişiler tarafından yürütüldüğü ve harcama yetkililiği (Genel Sekreter) ve gerçekleştirme görevliliği (Fakülte ve Yüksekokul Sekreterleri) görevlerinin de yine bu kişiler tarafından yapıldığı tespit edilmiştir.

Netice olarak, dolu olan kadrolara 657 sayılı Kanun’da sayılan haller dışında vekâleten görevlendirme yapılmaması ve gerçekleştirme görevliliği ile harcama yetkililiği görevlerini de kadroda bulunan kişilerin kullanması gerekmektedir.

Kamu idaresi cevabında; 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu’nun 13’üncü maddesinin (b) fıkrasında rektörün görev, yetki ve sorumluluklarının düzenlendiği, bulguya konu atamaların ise rektöre bu madde ile verilen takdir hakkı kapsamında yapıldığı belirtilmiştir.

Söz konusu maddede rektörün gerekli gördüğü hallerde üniversiteyi oluşturan kuruluş ve birimlerde görevli öğretim elemanlarının ve diğer personelin görev yerlerini değiştirmek veya bunlara yeni görevler vermek gibi bir yetkisi olduğu bilinse de dolu kadroya vekaletin ne şekilde yapılacağı 657 sayılı Kanun ile düzenlenmiş ve şartlar yukarıda sınırlı olarak sayılmıştır. Dolayısıyla üst yöneticinin de kanunda sınırlı olarak belirlenen haller dışında bir atama yapma yetkisi bulunmamaktadır.

BULGU 6: Üniversitenin Sahip Olduğu Taşıtların Mevzuatta Belirlenen Amaç ve Süre Sınırlarına Uyulmaksızın Başka Bir Kamu İdaresine Tahsis Edilmesi

Üniversitenin sahip olduğu bir adet binek otomobil ile 33 kişilik otobüsün Taşınır Mal

Yönetmeliği ile Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği (Sıra no:32) Taşınırların Geçici Tahsisi hükümlerine aykırı olarak Yükseköğretim Kurumuna tahsis edildiği tespit edilmiştir.

Taşınır Mal Yönetmeliği'nin "Kamu idareleri arasında bedelsiz devir ve tahsis" başlıklı 31'inci maddesinde; kayıtlara alınmış tarihi itibarıyla beş yılını tamamlamış ve idarece kullanılmasına ihtiyaç duyulmayan taşınırların bu taşınıra ihtiyaç duyan idarelere bedelsiz devredilebileceği ancak idarelerin sahip oldukları taşınırları (taşıt ve iş makineleri dahil) bu beş yıl şartı aranmaksızın ihtiyacı bulunan diğer idarelere geçici olarak tahsis edebileceği hüküm altına alınmıştır. Ayrıca tahsise ilişkin diğer esas ve usuller Bakanlıkça belirleneceği belirtilmiştir.

19.12.2010 tarih ve 27790 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren taşınırların geçici tahsisine ilişkin 32 Sıra No'lu Muhasebe Genel Tebliği'nin "Geçici olarak tahsis edilecek taşınırlar ve tahsise ilişkin genel esaslar" başlıklı ikinci bölümünün dördüncü fıkrasında; dayanıklı taşınırlar ile taşıt ve iş makinelerinin hangi durumlarda ve hangi şartlarla başka bir kamu idaresine tahsis edilebileceği düzenlenmiştir. Buna göre taşıtlar;

-Önceden düşünülmeyen, ancak yapılmasında zorunluluk bulunan seminer, eğitim, toplantı, konferans, gezi ve benzeri nedenlerle

-İlgili mevzuat gereğince belirli makam ve görevlilerin hizmetine verilmiş taşıtların tamir, bakım-onarım ve benzeri nedenlerle kullanılmadığı durumlarda,

-Yangın, sel baskını, deprem gibi doğal afet halleri ile kamu hizmetinin gerektirdiği ivedi ve zorunlu hallerde ancak geçici olarak tahsis edilebilecektir.

Anılan Tebliğ'in "Geçici tahsis yetkisi ve tahsis şartları" başlıklı üçüncü bölümünde tahsisin idarenin geçici olarak ortaya çıkan ihtiyaçları için ve sadece ihtiyaç süresiyle sınırlı olarak yapılabileceği ve bu sürenin azami 3 ay olarak belirlenebileceği düzenlenmiş olup, bu sürenin zorunlu hallerde aynı sürelerle sınırlı ve bir kereye mahsus olmak üzere uzatılabileceği ifade edilmiştir. Ayrıca ihtiyacın ortadan kalkması halinde taşıt 7 gün içerisinde sahibi olan idareye teslim edilecektir.

Aynı Tebliğ'in belirtilen bölümünde; taşıtların geçici tahsisine ilişkin idareler arasında protokol düzenlenmesinin gerektiği ve bu protokolle tahsis amacı ile tahsis süresinin belirtilmesinin zorunlu olduğu da düzenlenmiştir.

Yapılan incelemede Üniversitenin sahibi olduğu bir adet 2015 model yabancı menşeli

binek otomobil ile bir adet 2011 model 33 kişilik otobüsün 08.11.2018 tarihinde yapılan protokol ile Yükseköğretim Kurulu Başkanlığına tahsisinin yapıldığı görülmüştür.

Söz konusu Protokol incelendiğinde araçların tahsis amacına yer verilmediği gibi tahsis süresinin de net olarak belirlenmediği, tahsise ilişkin yapılan bu protokolün iptal edilinceye kadar devam edeceği düzenlemelerine yer verildiği görülmüştür.

Yukarıda yer verilen mevzuat düzenlemeleri birlikte değerlendirildiğinde, bir kamu idaresinin başka bir kamu idaresine taşıt tahsis edebilmesinin temel koşullarının; malik kamu idaresinde söz konusu taşıtların tahsis tarihi itibarıyla vazgeçilemez bir ihtiyaç niteliğinde olmaması, tahsis edilen kamu idaresinin ise bu taşıtları zaruri bir ihtiyaç için kullanacak olması tüm bu sebeplerle de söz konusu tahsisin belli sürelerle sınırlı ve geçici olarak yapılması gerektiği anlaşılmaktadır.

Ancak Hacı Bayram Veli Üniversitesi, kuruluş yılı 2018'i izleyen yıldan itibaren, her yıl düzenli olarak hizmet alımı suretiyle 4 ilâ 6 adet arası binek araç kiralaması yapmaktadır. Ayrıca Üniversite için, 2021 Yılı Bütçe T Cetveli Cetveli'ne (Özel Bütçeli İdarelerin 2021 Yılında Edinebilecekleri Taşıtları Gösterir Cetvel) bir adet 23 kişilik midibüs satın alınmasına ilişkin izin eklendiği görülmüş olup, söz konusu aracın 2021 yılında Üniversite bütçesinden gider yapılmak suretiyle Devlet Malzeme Ofisinden satın alındığı tespit edilmiştir.

Üniversitenin zaruri ihtiyacı olmasına rağmen sahibi olduğu taşıtları tahsis amacı belirtilmek ve tahsis edilen kamu idaresinin ihtiyacı olup olmadığı tespit edilmeksizin belirsiz süreli olarak başka bir kamu idaresine tahsisinin mevzuata uyarlığı bulunmamaktadır.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, belirtilen mevzuat hükümlerine uyulması farklı kamu idareleri arasındaki koordinasyona ve kaynakların verimli kullanımına katkı sağlayacaktır.

BULGU 7: Taşınır Kayıt İşlemlerinin Yürütülmesinde Eksiklikler Bulunması

Taşınır işlemlerine ilişkin olarak kayıtlar, harcama birimleri ve bazı ambarlarda yapılan denetimler sonucunda, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırı uygulamaların bulunduğu tespit edilmiştir.

Anılan Yönetmelik'in "Sorumluluk" başlıklı 5'inci maddesinde; harcama yetkililerinin

taşınırların etkili, ekonomik, verimli ve hukuka uygun olarak edinilmesinden, kullanılmasından, kontrolünden, kayıtlarının Yönetmelikte belirtilen esas ve usullere göre saydam ve erişilebilir şekilde tutulmasını sağlamaktan ve taşınır yönetim hesabını ilgili mercilere göndermekten sorumlu olduğu ifade edilmiştir.

Ayrıca Yönetmelik'in 5'inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre; kamu idarelerine ait taşınırların muhafazası ile görevli olan veya kendilerine kullanılmak üzere taşınır teslim edilen kamu görevlileri bu taşınırları en iyi şekilde muhafaza etmek, gerekli bakım ve onarımlarını yapmak veya yaptırmak, veriliş amacına uygun bir şekilde kullanmak ve görevin sona ermesi veya görevden ayrılma halinde iade etmek zorundadırlar.

Mezkûr Yönetmelik'in "Taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri" başlıklı 6'ncı maddesinde; taşınır kayıt ve kontrol yetkililerinin görev ve sorumlulukları ayrıntılı şekilde izah edilmiştir. Yukarıda belirtildiği üzere harcama yetkilileri, taşınır kayıt yetkilileri ve taşınır kontrol yetkilileri taşınır işlemlerinin gerçekleştirilmesi ve yürütülmesinde ortak sorumludurlar.

Yönetmelik'in "Belge ve cetveller" başlıklı 10'uncu maddesinde demirbaş, makine ve cihazların kamu görevlilerinin kullanımına verilmesinde 6/A örnek numaralı taşınır teslim belgesinin düzenleneceği, taşınır kod listesinin (B) bölümünde gösterilen taşınırlardan; oda, büro, bölüm, geçit, atölye, garaj ve servislere tahsis edilenler için taşınır teslim belgesi düzenlenmeyeceği, bunlar için dayanıklı taşınırlar listesinin düzenleneceği ve listenin istek yapan birim yetkilisi ve/veya varsa ortak kullanım alanı sorumlusu tarafından imzalanacağı,

36'ncı maddesinde giriş kaydı yapılan dayanıklı taşınırlara, taşınır kayıt yetkilisi tarafından bir sicil numarası verilmesi gerektiği, 30'uncu maddesinde; kullanılan tüketim malzemesi çıkışlarının en geç üç ay içinde yapılması gerektiği, 32'nci maddesinde ise kamu idarelerine ait taşınırların, taşınır kayıt yetkililerinin görevlerinden ayrılmalarında, yılsonlarında ve harcama yetkilisinin gerekli gördüğü durum ve zamanlarda sayım kurulu tarafından sayımın yapılması gerektiği, 33'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında oda, büro, bölüm, geçit, salon, atölye, garaj ve servis gibi ortak kullanım alanlarında bulunan taşınırların buralarda asılı olan "Dayanıklı Taşınırlar Listesinde" gösterilmesi gerektiği açıkça izah edilmiştir.

Ayrıca Yönetmelik ekinde yer alan Dayanıklı Taşınırlar Defterine ilişkin açıklamalarda, taşınırın tanımlanmasına yarayan cins, marka, model, kapasite vb. teknik özelliklerin dayanıklı taşınırlar defterinde ilgili taşınırın satırında belirtileceği hüküm altına alınmıştır.

Taşınır işlemlerine ait kayıtlar, örnekleme harcama birimleri ve ambarlarda yapılan incelemelerde;

-Ambar kayıtlarında olmayan pek çok mal ve malzemenin fiilen ambarda yer aldığı gibi ambarlarda görünen bir çok dayanıklı taşınırın ambarda bulunmadığı,

-Bazı birimlerde Taşınır Kayıt ve Yönetim Sistemi'nde (TKYS) görünen ambar sayısı ile fiili ambar sayısının birbiri ile uyumlu olmadığı,

-Bazı birimlerde kullanılmayan ihtiyaç fazlası taşınırların dayanıklı taşınır ambarlarında bekletildiği,

-TKYS'de birçok dayanıklı taşınırın marka modeline yer verilmediği ayrıca elektronik taşınırların fabrika seri numarası ile sisteme kaydedilmediği,

-Kişilerin kullanımına verilen bazı demirbaş, makine ve cihazların zimmet işlemleri yapılmayarak taşınır teslim belgesinin düzenlenmediği,

-Kişi ve ortak kullanım alanlarına verilen dayanıklı taşınırları içeren "Dayanıklı Taşınırlar Listesi"nin bazı fakültelerde ilgili alanlara asılmadığı,

-Ambarlarda örnekleme yapılan sayımlarda pek çok mal ve malzemenin fazla ya da eksik olduğu tespit edilmiş olup bu meyanda görevlilerin değişmesinde veya dönem ve yıl sonlarında yapılması gereken fiili sayımların mevzuatın gerektirdiği biçimde yapılmadığı,

-Bazı taşınır ambarlarında taşınırların karışık ve düzensiz şekilde bir arada tutulduğu, rafların tertip ve düzeninin bulunmadığı, ambarda taşınırların dağınık şekilde farklı raflarda muhafaza edildiği, sayıma uygun şekilde istiflenmediği,

-Hurda niteliğindeki taşınırlar ile kullanılabilir dayanıklı taşınırların iç içe olacak şekilde aynı ambarda bekletildiği,

-Dayanıklı taşınırların numaralandırma ve barkodlama işleminin bazı birimlerde eksik olduğu tespit edilmiştir.

Yukarıda belirtilen eksiklikler, Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine aykırılık teşkil etmektedir. Dolayısıyla ilgili taşınır mevzuat hükümlerinin tam olarak uygulanmaması taşınırların takibi ve muhafazasını güçleştirmektedir.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine

ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak, taşınırların takibi ve muhafazası doğrultusunda mevzuat hükümlerinin eksiksiz uygulanması konusunda idare tarafından azami hassasiyet gösterilmesi gerekmektedir.

BULGU 8: Taşınmazların Cins Tashihi Yapılmaması

Üniversitedeki taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtları birbirinden farklı olmasına rağmen cins tashihi işlemlerinin yapılmadığı tespit edilmiştir.

Kamu İdarelerine ait Taşınmazların Kaydına İlişkin Yönetmelik'in "Tanımlar" başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde cins tashihi; binalar, arazi ve arsalar ile yer altı ve yer üstü düzenlerinin mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının farklılık göstermesi durumunda tapu kayıtlarının, mevcut kullanım şekli dikkate alınarak düzeltilmesi işlemi olarak ifade edilmiştir.

Yönetmelik'in 10'uncu maddesine göre kamu idarelerinin mülkiyetlerinde, yönetimlerinde veya kullanımlarında bulunan taşınmazların mevcut kullanım şekilleri ile tapu kayıtlarının birbirine uygun olmaması durumunda, fiili kullanım durumları esas alınarak tapu kayıtlarında cins tashihlerinin yapılması gerekmektedir.

Denetimlerde Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekilleri ile kayıtlarda belirtilen cinslerinin birbirine uygun olmadığı görülmüştür.

Kamu idaresi bulguya katıldığını belirtmiş olup söz konusu hususun düzeltilmesine ilişkin işlemlere başlanıldığı ifade edilmiştir.

Sonuç olarak; cins tashihi yapılmaması Üniversite taşınmazlarının mevcut kullanım şekillerinin tam olarak anlaşılmasına neden olmaktadır.

BULGU 9: İktisadi İşletme Bünyesinde Faaliyet Gösteren Sosyal Tesislere İlişkin Giderlerin Özel Bütçeden Ödenmesi

İktisadi işletme bünyesinde faaliyet gösteren Üniversite sosyal tesislerine ait elektrik, su ve doğalgaz faturaları ile personel giderlerinin özel bütçeden karşılandığı tespit edilmiştir.

2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun "Mali kontrole ilişkin hükümler" başlıklı 8'inci maddesinin yedinci fıkrasında; merkezi yönetim kapsamındaki kamu idarelerince işletilen eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, çocuk bakımevi, kreş, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin giderlerinin, münhasıran bu tesislerin işletilmesinden elde edilen gelirlerden karşılanacağı ve bu yerlerde, merkezi yönetim bütçesi ile döner sermaye ve fonlardan ücret

ödenmek üzere 2022 yılında ilk defa istihdam edilecek yeni personel görevlendirilemeyeceği hüküm altına alınmıştır.

2022-1 sayılı Kamu Sosyal Tesislerine İlişkin Tebliğ'in "Ortak Hususlar" başlıklı 7'nci maddesinde; kamu kurum ve kuruluşlarının tasarrufunda bulunan eğitim ve dinlenme tesisi, misafirhane, kreş, çocuk bakımevi, spor tesisi ve benzeri sosyal tesislerin işletme giderleri için ilgili kurum ve kuruluşların bütçelerinden herhangi bir katkıda bulunulmayacağı, bu tesislerde merkezden geçici görevle gönderilecek personel sayısının asgari seviyede tutulacağı ve 2021 yılında görevlendirilen personel sayısının ise hiçbir şekilde aşılamayacağı belirtilmiştir. Ancak ücreti sosyal tesis işletme gelirlerinden karşılanmak üzere ilk defa personel istihdamı yapılabileceği ifade edilmiştir.

Yapılan denetimlerde; sosyal tesislerin elektrik, su, doğalgaz faturalarının Üniversite özel bütçesinden karşılandığı, söz konusu iktisadi işletme gelirlerinden özel bütçeye hiçbir pay aktarılmadığı gibi 5'i 2022 yılının muhtelif tarihlerinde görevlendirilen toplam 12 personelin maaşlarının özel bütçeden ödendiği tespit edilmiştir.

Kamu idaresi tarafından sosyal tesislerin harcamalarının özel bütçeden yapılmasının sebebi pandemi nedeniyle sosyal tesis gelirlerinin azalması olarak açıklanmışsa da söz konusu uygulama yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerine aykırılık teşkil etmekte ve kamu kaynaklarının ekonomik kullanımını engellemektedir.

T.C. SAYIşTAY BAşKANLIğI
06520 Balgat / ANKARA
Tel: 0 312 295 30 00; Faks: 0 312 295 48 00
e-posta: sayistay@sayistay.gov.tr
<https://www.sayistay.gov.tr>

8. EKLER**EK-1: BULGULARA İLİŞKİN İZLEME TABLOSU**

Önceki Yıl Sayıştay Denetim Raporuna İlişkin İzleme Tablosu			
Bulgu Adı	Yıl/Yıllar	İdare Tarafından Yapılan İşlem	Açıklama
Bir Arada İhale Edilmesi Gereken İşlerin Parçalara Bölmek Suretiyle Doğrudan Temin Yöntemiyle Yaptırılması	2021	Yerine Getirilmedi	Bu husus raporda “Diğer Bulgular” bölümünde “Bir Arada İhale Edilmesi Gereken İşlerin Parçalara Bölmek Suretiyle Temin Edilmesi” başlığıyla yer almaktadır.
Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü ile Yapılan Alımlarda Kamu İhale Kurulunun Uygun Görüşü Alınmadan %10'luk Sınırın Aşılması	2021	Yerine Getirilmedi	Bu husus raporda “Diğer Bulgular” bölümünde “Parasal Limitler Dahilindeki Mal ve Hizmet Alımları ile Yapım İşlerinde %10 Sınırını Aşan Kısım için Kamu İhale Kurumundan İzin Alınmaması” başlığıyla yer almaktadır.
Dolu Olan Genel Sekreterlik Kadrosuna Görevi Fiilen Yapmak ve Harcama Yetkisini Kullanmak Üzere Vekâleten Atama Yapılması	2021	Yerine Getirilmedi	Bu husus raporda “Diğer Bulgular” bölümünde “Kanunda Sayılan Haller Dışında Dolu Kadroya Vekâlet Ettirilmesi ve Vekalet Ettirilen Kişilerin Harcama Yetkilisi ve Gerçekleştirme Görevlisi Olması” başlığıyla yer almaktadır.
Taşınır Kayıt İşlemlerinin Yönetmeliğe Uygun Yürütülmemesi	2021	Yerine Getirilmedi	Bu husus raporda “Diğer Bulgular” bölümünde “Taşınır Kayıt İşlemlerinin

			Yürütülmesinde Eksiklikler Bulunması” başlığıyla yer almaktadır.
--	--	--	--